

Pet godina zločina ćutanja

Prošlo je pet godina od ubistva prvog postoktobarskog premijera Srbije, dr Zorana Đinđića. Nakon ovih pet godina, pet godina zločina ćutanja, naša je obaveza da se podsetimo na 12. mart 2003. godine, na život i smrt Zorana Đinđića, kao i na političku situaciju u Srbiji nakon njegovog ubistva.

Delo Zorana Đinđića se pojavilo u trenutku velike prekretnice, u vreme kada je pad komunističkog totalitarizma pružio nadu u moralni i kulturni preporod naroda, u stvaranje novog društva, nove, demokratske Srbije. Ali, umesto komunističkog totalitarizma, dobili smo nacionalni totalitarizam. Umesto napretka, doživeli smo degradaciju svih humanističkih i duhovnih vrednosti. U takvom istorijskom trenutku pojavilo se delo Zorana Đinđića, da bi građanima Srbije kroz svoje ideje otvorilo vrata izlaska iz istorijske krize.

Dr Zoran Đinđić nije bio samo političar, on je promovisao ideje koje su civilizaciju Zapada uzdigle iz tame srednjeg veka, nadajući se da će one i srpsko društvo izvesti iz tame totalitarizma u svet prosvetljenosti, međunarodnog poštovanja, demokratije i savremene Evrope. Nazalost, Srbija je i 12. marta 2003, bila, kao i danas, pod združenom okupacijom moćnih struktura koje se kreću oko krupnog kapitala, krupnog kriminala i "krupne politike", kojima odgovara status quo iz devedesetih, koje su zabrinute činjenicom da će jednoga dana morati da se suoče sa strogim evropskim standardima, koje je promovisao dr Zoran Đinđić, a koji bi ugrozili njihove monopolske pozicije i profitabilne poslove.

Naravno, nakon ubistva Zorana Đinđića, politička situacija u Srbiji se dramatično promenila. Od marta 2004, Srbija je svedok oživljavanja vrednosti Miloševićeve ere, a sve više građana je svesno, da je ono što je najavljivano kao "suđenje veka u Srbiji" parodija pravde, svakako, iz političkih razloga.

Pitanje, "Ko je ubio Đinđića", ne sme da se svede na neki spisak imena. To je mnogo dublje i šire pitanje, sa kojim, izbegavajući da se suoči, srpsko društvo nepovratno tone u prošlost, u totalitarne devedesete. Odgovor je, u suštini, u sprezi finansijskih mocnika i sluzbi bezbednosti, BIAe, VBA, KGB. One se bore da se puna istina o ubistvu dr Zorana Đinđića nikada ne sazna. Kada se govorilo o odgovornosti medija za stvaranje atmosfere za ubistvo Zorana Đinđića, Živkovićeva vlada je naišla na osudu zbog takvog stava. Izgleda da je neko propustio da kaže da je jos Lasvel analizom sadržaja utvrdio nacističku propagandu u štampi.

Sprečavanje aktuelne, političke elite da nastavi započete reforme, kao i viziju ubijenog premijera, neminovno je dovela do prebacivanja odgovornosti na druge i, u tom kontekstu, javni diskurs, od marta 2004, obiluje netolerancijom, ksenofobijom, antisemitizmom i etničkim sukobima. Nespremnošću i neiskrenošću u odnosu na neposrednu prošlost, vladajuca politička elita gura Srbiju ka retrogradnom procesu koji je izoluje od sveta. U nepostojanju moderne vizije Srbije, revitalizovana je srpska konzervativna misao, što ima dve osnovne karakteristike: neodustajanje od teritorija na koje polaže pravo srpski nacionalni projekat i promovisanje vrednosnog sistema čija je osnova antizapadnjaštvo. Ovu orijentaciju u društvu prati i politički radikalizam. Ne radi se samo o marginalnim konzervativnim i ekstremnim političkim snagama. One postaju snaga koja ima podršku tradicionalnih nacionalnih institucija kao što su vojska, SANU, Srpska pravoslavna crkva. Negiranje demokratskih vrednosti provlači se i na koncept ljudskih prava, što se sve česce pretvara u nasilne akcije protiv manjinskih grupa i političkih neistomišljenika. Kada se ima u vidu ovakva ideološka podloga, onda je lako razumeti brojne rasističke, antisemitske i antizapadne kampanje koje su intenzivno vođene u periodu 2004-mart 2008.

Srbija nikada nije bila posebno blizu pameti, ali desavanja, u poslednje vreme, govore da u Srbiji pameti nema, nastupila je "moždana smrt". Srbija se održava na aparatima.

Tragično je kad narod toliko izgubi nadu da nema motiva da živi normalno. To je jedan od najvećih zločina Vojislava Koštunice i njegovih sledbenika, radikala, prema građanima Srbije. Živimo u ultra poremećenim okolnostima, stanovništvo je u depresiji, svaki dan nam se serviraju nove laži, obmane, pretnje, sutra ko zna šta, i sve više, i više, jasno nam je da smo ponovo u glibu, kao početkom devedesetih. Samo što danas nema Đinđića, da nas iz njega izvuče.

Iz svih ovih razloga, LINGVA će i dalje svojim aktivnostima pokušavati da pozitivno utiče na širenje građanskog aktivizma među građanima Srbije, sa ciljem da ubrza započeti, ali, trenutno zaustavljen proces reformi, koji je trasirao dr Zoran Đinđić, a čiji je osnovni cilj demokratizacija društva i evropska budućnost Srbije.

Radovan Milićević
Direktor NVO Lingva- Kraljevo